

Hantverk. När Helen Francke konststoppar ett plagg pillar hon ut trådar ur tyget och av dem väver hon sedan ett nytt tygstycke över själva hålet.

FOTO: LENNART ISAKSSON

Konststoppningen lever än

DN GRATULERAR

Namn: Helen Francke.

Fyller: 50 år på söndag 9/2.

Yrke: Konststopperska.

Familj: Maken Per. Barnen Elin, 24, John 22, och Viktor 20 år.

Makens son Magnus, 34, och hans fru Katarina, 28, med sonen Otto, 2 år. Hunden Molly.

Musik: Janne Schaffer.

Hobby: Bygger ett växthus av gamla fönster. Där hon ska odla vindruvor, tomat och luktarter.

Bor: I Solhem i Spånga.

Lantställe: På Torö.

–Far anlidade en konststopperska som hette Elsa Svanberg. Sedan gick jag lärling hos henne, berättar konststopperskan **Helen Francke** som fyller 50 år på söndag. Hon lärde mig så mycket att jag sedan kunde hjälpa mor och far.

Så i dag är det Helen Francke som styr i det lilla skrädderiet. En tid på tillskärarakademien och en textilutbildning på S:t Görans gymnasium har hon också hunnit med.

–Nu är vi bara två konststoppskor kvar i Stockholm. Åtminstone är vi bara två som står i telefonkatalogen. Så folk skickar hit sina plagg med posten från hela landet.

DET VAR HELEN FRANCKES pappa Åke Florbäck som startade Enens kemtvätt och skrädderi 1948. Några år senare satt Helen i en kartong och lekte i skrädderiet. Bilder på vägen visar hur Åke Florbäck sitter med korslagda ben på ett bord och syr. Helens mamma Ulla Flor-

bäck var den som skötte om det administrativa och kundkontakterna.

I dag skvallrar en gammal trampsymaskin om gamla tider. Men bredvid den finns också en ny och modernare. På väggarna sitter trådrullar i långa banor och i alla färger uppsatta på små piggar.

Hit kommer folk och lämnar in sina kostymer med hål efter cigaretter eller pälssägar.

–Pälssägar är riktiga finsmakare. Jag hade en hel provkarta med olika garner men de hade bara åtit upp merinoullen som är finast.

Vid tiden för studentfesterna är det högsäsong i skrädderiet. Då lämnar studenterna in sina kostymer för tvätt och pressning. Och möjligen stoppning. För att kanske återkomma inför nästa fest.

ÅR 1972 VID ETT midsommarfirande i Rättvik träffade Helen sin blivande man, Per. En trevlig kille som bodde i tältet bredvid kom fram och pratade. Tre barn och 31 år senare bor familjen i en rosa sekelskiftesvilla med gamla kakelugnar i Solhem i Spånga.

–När barnen var små bodde vi på landet i Styrstad utanför Norrköping. Vi hade egna får och där hade jag kurser ”från får till väv”. Jag lärde ut hur man kardar, spinner och växtfärgar garner. Och till sist väver. Det var perfekt att leva så när barnen var små.

Lagom till att barnen skulle börja skolan flyttade familjen tillbaka till Stockholm.

Helen Francke är medlem i Gamla stans hembygdsförening och var-

je julmarknad står hon på torget och säljer hemstickade sockor, vantar och mössor.

–Sedan säljer jag linnevaror, borstar och korgar. Jag är också mycket intresserad av gamla hus. Medlemskapet gör att jag kan besöka platser i Gamla stan dit man inte kommer annars.

SEDAN HAR HON VARIT med på Nordiska museets hantverksdagar och visat hur man stickar olika plagg och hur man konststoppar.

–Då satt jag med nål och tråd och ett starkt förstoringsglas. Själva plagget satt på en provdocka och folk fick titta i förstoringsglasen. Många var mycket intresserade.

När Helen konststoppar ett plagg pillar hon ut trådar ur tyget och av dem väver hon sedan ett nytt tygstycke över själva hålet.

–Nu är jag med i Nordiska museets och Skansens vänner också.

Inte nog med det. På trädgårdsmässan i Älvsjö ”Nordiska trädgårdar” säljer hon korgar, borstar och sina hemsydda förkläden i lin i egen design. Sedan gör hon makraméarbeten på mössor.

–Jag kan lite om olika sorters hantverk.

För en tid sedan hade hon en kurs för tuffa mc-killar med tatueringar som fick lära sig att göra sadelväsor och njurbälten i läder. Och att klä om sina sadlar.

–De var jättemysiga och hela gården var full med motorcyklar med jättelånga framgafflar.

LISBETH TELL

lisbeth.tell@dn.se 08-738 11 17